

Ogólny schemat kontroli wynikający z zapisów ustawy Prawo probiercze (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 886 oraz Dz. U. z 2018 r. poz. 650)

Zgodnie z art. 37 w związku z art. 38 oraz art. 28 ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. Prawo probiercze (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 886 oraz Dz. U. z 2018 r. poz. 650) organy administracji probierczej sprawują nadzór nad przestrzeganiem przepisów ww. ustawy. Uprawnieni pracownicy okręgowych urzędów probierczych przeprowadzają kontrole w miejscach prowadzenia przetwórstwa, naprawy oraz obrotu wyrobami z metali szlachetnych. Kontrolujący, po okazaniu pisemnego upoważnienia oraz legitymacji, są uprawnieni do:

1. dokonywania oględzin wyrobów z metali szlachetnych wprowadzonych do obrotu;
2. badania dokumentów oraz zbierania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli;
3. zabezpieczania wyrobów z metali szlachetnych;
4. gromadzenia oraz zabezpieczania dowodów naruszenia przepisów ustawy;
5. nakładania grzywien w drodze mandatu karnego albo kierowania wniosków do ukaranie do właściwego organu orzekającego w sprawach o wykroczenie.

Treść upoważnień określa art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646) zwanej dalej „ustawą Prawo przedsiębiorców”. Zgodnie z treścią art. 48 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców organy administracji probierczej zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy Prawo probiercze. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia. Dodatkowo na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Natomiast zgodnie z art. 48 ust. 5 i 6 ustawy Prawo przedsiębiorców, czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, lub dokonywaniem pomiarów, mogą być przeprowadzane przed upływem terminu 7 dni.

W przypadku wszczęcia kontroli, przedsiębiorca jest obowiązany niezwłocznie okazać kontrolującemu książkę kontroli - art. 57 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. W trakcie przeprowadzania kontroli kontrolujący sprawdzają stopień przestrzegania przepisów ustawy Prawo probiercze zgodnie z zakresem kontroli.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ww. ustawy zespół kontrolujący:

1. dokonuje zabezpieczenia w formie postanowienia wyrobów z metali szlachetnych jeśli autentyczność cech probierczych i/lub świadectw badania budzi wątpliwość, z jednoczesnym poleceniem dostarczenia ich do właściwego okręgowego urzędu probierczego w celu wykonania ekspertyzy;
2. wydaje decyzję administracyjną o wycofaniu z obrotu wyrobów nieoznaczonych cechami probierczymi bądź nieposiadających świadectw badania z jednoczesnym poleceniem dostarczenia ich do właściwego okręgowego urzędu probierczego w celu zbadania i oznaczenia cechami probierczymi albo wydania świadectw badania.

Po zakończeniu czynności kontrolnych sporządza się protokół kontroli, którego treść jest określona w art. 42 ust. 2 ustawy Prawo probiercze. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo probiercze, organ administracji probierczej zarządzający kontrolę, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, sporządza zalecenia pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu oraz sprawdza stan ich realizacji.